

๑๔.๒ ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย (*Rättshjälp*)

การให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย อาจเป็นการช่วยเหลือโดยการให้คำแนะนำ หรือโดยการจ่ายค่าทนายความให้เป็นบางส่วน หรือทั้งหมด ดังนี้

๑๔.๒.๑ การให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย (*Rådgivning*)

ผู้ที่ต้องการคำปรึกษาด้านกฎหมาย สามารถติดต่อทนายความโดยจ่ายค่าธรรมเนียม ๑,๔๕๗ โครนาสวีเดน/ชั่วโมง (ค.ศ.๒๐๑๑) หรือต่ำกว่านี้ ถ้าฐานะการเงินไม่ดี หากต้องการความช่วยเหลือมากกว่านี้ จะสามารถยื่นขอความช่วยเหลือด้านกฎหมาย (*rättshjälp*) ได้จากรัฐ (สูงสุดไม่เกิน ๑๐๐ ชั่วโมง) แต่ถ้าเป็นคดีที่มีทุนทรัพย์ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนราคาฐาน (*prisbasbelopp*) คือ ๒๑,๔๐๐ โครนาสวีเดน (ค.ศ.๒๐๑๑) หรือผู้ยื่นขอมีรายได้สูงกว่าที่กำหนดไว้ ก็ไม่มีสิทธิรับเงินช่วยเหลือนี้

๑๔.๒.๒ ความช่วยเหลือด้านทนายความ (*Offentligt biträde*)

ในคดีบางคดีจะได้รับความช่วยเหลือด้านทนายความ โดยรัฐจะเป็นผู้จ่ายค่าทนายความให้ทั้งหมด เช่น คดีเกี่ยวกับคณะกรรมการสังคมนำเด็กไปดูแล คดีคนต่างชาติ (เช่น การอุทธรณ์ คำสั่งให้เนรเทศ)

๑๔.๓ การพิจารณาคดีอาญา (*Brottmål*)

เมื่อมีการกระทำผิดเกิดขึ้น ตำรวจจะต้องทำการสอบสวน (*förundersökning*) ผู้ต้องสงสัย และพยาน แต่ถ้าชัดเจน ตำรวจก็สามารถควบคุมเอาตัวได้ (ในเวลาไม่เกิน ๖ ชั่วโมง) และส่งเรื่องให้อัยการ (*åklagare*) เมื่ออัยการเห็นว่ามีหลักฐานเพียงพอที่ศาลจะสามารถตัดสินได้ก็จะทำเรื่องส่งฟ้อง (*stämningsansökan*) ต่อศาลชั้นต้น (*Tingsrätten*) ต่อจากนั้น ศาลชั้นต้นจะออกหมาย (*stämning*) เรียกตัวผู้ต้องสงสัยมาดำเนินคดี ถ้าจำเป็นที่จะต้องมีการบังคับให้ผู้ต้องสงสัยมาให้ตำรวจสอบสวน หรือมาร่วมคดีในศาล อัยการก็สามารถขอให้ศาลออกหมายจับ (*gripande*) หรือควบคุมตัว (*anhållande*) หรือฝากขัง (*häktning*) ผู้ต้องสงสัยได้ ซึ่งหมายถึงว่า ผู้ต้องสงสัยจะเสียอิสระภาพโดยทันที

ผู้ต้องหาไม่มีสิทธิจัดหาทนายความของตนเอง โดยรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด และศาลก็มีสิทธิที่จะปฏิเสธทนายความที่ผู้ต้องหาต้องการได้ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ต้องหาจะมีทนายความ รัฐจะจัดหาทนายความ (*offentlig försvarare*) ให้ โดยรัฐเป็นผู้จ่ายเงินค่าทนายความ ถ้าคดีมีโทษจำคุกไม่ต่ำกว่า ๖ เดือน (เมื่อคดีเสร็จสิ้นลงโดยผู้ต้องหาไม่มีความผิด โดยหลักการแล้ว ผู้ต้องโทษต้องจ่ายค่าทนายดังกล่าว ทั้งนี้ภายใต้สถานะการเงินของบุคคลนั้น ๆ)

โดยปกติ การพิจารณาคดีอาญา จะกระทำอย่างเปิดเผย (สาธารณะชนเข้าฟังได้) แต่การอ่านคำพิพากษาจะไม่กระทำอย่างเปิดเผย คำพิพากษาของศาลชั้นต้น สามารถอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ได้ (บางคดีต้องได้รับอนุญาต - *prövningstillstånd* จากศาล

อุทธรณ์ก่อน) และคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ก็สามารถฎีกาต่อไปยังศาลฎีกาได้ และเช่นเดียวกัน จะต้องได้รับอนุญาตให้ฎีกาจากศาลฎีกาก่อน

๑๔.๓.๑ บทลงโทษของคดีอาญา

ผู้ที่ถูกศาลตัดสินว่าได้กระทำความผิดในคดีอาญา จะได้รับการตัดสินอยู่ ๒ ลักษณะ คือ

ก. ตัดสินลงโทษ (Straffen) อันได้แก่

- ▶ โทษปรับ (Böter) ขึ้นอยู่กับความรุนแรงของโทษ จะมีตั้งแต่ต่ำสุด ปรับ ๓๐ วัน สูงสุดไม่เกิน ๑๕๐ วัน และค่าปรับในอัตราต่ำสุด ๕๐ โครนา สวีเดนต่อวัน และสูงสุด ๑,๐๐๐ โครนาสวีเดนต่อวัน
- ▶ โทษจำคุก (Fängelse) จะอยู่ระหว่าง ๑๔ วัน จนถึงตลอดชีวิต

ข. ตัดสินโทษลักษณะอื่น (Andra påföljder) อันได้แก่

- ▶ โทษภาคทัณฑ์ (Villkorlig dom) หรือการทำประโยชน์ให้สังคม
- ▶ การคุมความประพฤติ (Skyddstillsyn) และ
- ▶ การส่งตัวเข้ารับการรักษาดูแลเป็นพิเศษ (Överlämnande till särskild vård) เช่น ทัณฑสถานสำหรับวัยรุ่น (อายุ ๑๕ ถึง ๑๘ ปี)

๑๔.๓.๒ การยื่นขอภัยโทษ (Nåd)

รัฐบาลสามารถยกโทษให้ส่วนหนึ่ง หรือทั้งหมด หรือเปลี่ยนโทษที่ผู้กระทำผิดได้รับตามคำพิพากษาของศาล เมื่อได้รับคำร้องขอภัยโทษจากผู้ต้องโทษ เนื่องจากมีเหตุการณ์อันสมควร ที่มีเหตุผลเพียงพอ เช่น การป่วยหนัก

การยื่นขอภัยโทษ ให้ส่งคำร้องไปยัง แผนกภัยโทษ กระทรวงยุติธรรม

๑๔.๔ หน่วยงานราชทัณฑ์ (Kriminalvård)

เมื่อปี ค.ศ.๑๙๗๔ ได้มีการจัดระบบบริหารงานราชทัณฑ์ใหม่ และได้เปลี่ยนชื่อจาก “กรมราชทัณฑ์ Kriminalvårdsverket” มาเป็น “หน่วยงานราชทัณฑ์ (Kriminalvård)” สำนักงานใหญ่อยู่ที่เมืองนอร์เชปป์ มีสำนักงานสาขาอยู่ ๖ แห่งทั่วประเทศ

หน้าที่หลักของหน่วยงานราชทัณฑ์ คือ การดำเนินการลงโทษตามคำพิพากษาของศาล การฝากขัง และการขนส่งนักโทษ

๑๔.๔.๑ เรือนจำ (Kriminalvårdsanstalt)

เรือนจำที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานราชทัณฑ์มีทั้งหมด ๕๒ แห่ง สถานที่ฝากขัง (häktet) มี ๓๒ แห่ง ซึ่งอาจอยู่ติดกับสถานีตำรวจ หรืออยู่ในเรือนจำ

เรือนจำแบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ เรือนจำเปิด (สามารถไปไหนมาไหนได้ในเรือนจำ) และเรือนจำปิด ความแตกต่างอยู่ที่ระดับการควบคุมของเรือนจำที่มีอยู่ ๓ ระดับ